

Vantaan Energia Oy
Peltolantie 27
PL 95, 01301
Vantaa

Viite: Tiedustelu 16.6.2025

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA

HANKE

Sekajätteen lajittelulaitos, Vantaa

HANKKEESTA VASTAAVA

Vantaan Energia Oy

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava on toimittanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) 16.6.2025 pyynnön päätöksestä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) soveltamisesta yksittäistapauksessa koskien sekajätteen lajittelulaitoksen rakentamista. Hankkeesta vastaava on toimittanut YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Sekajätteen lajittelulaitoshankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavassa.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeen kuvaus ja sijainti

Vantaan Energia Oy suunnittelee Långmossebergenin jätevoimala-alueelle sekajätteen lajittelulaitosta (kuva 1). Lajittelulaitoksella lajitellaan kotitalouksien sekajätteestä kierrätyskelpoisia jätelajeja, ja näin varmistetaan, että polttoon päätyy ainoastaan kierrätyskelvotonta jätettä. Lajittelussa jätteestä erotetaan muovi ja metallit, jotka ohjataan hyötykäyttöön.

Jätevoimalan alue sijaitsee Itä-Vantaalla, Långmossebergenissä Kehä III:n ja Porvoonväylän yhtymäkohdan koillispuolella osoitteessa Pitkäsuontie 10. Alue kuuluu Vantaan Ojangan kaupunginosaan ja siitä noin 1,5–2 km etäisyydellä sijaitsevat Vantaan kaupunginosista Hakunila, Vaarala ja Länsimäki sekä Helsingin kaupunginosista Östersundom.

Kuva 1. Sekajätteen lajittelulaitoksen arvioitu sijainti jätevoimala-alueen eteläpuolella (Vantaan Energia Oy 16.6.2025)

Vantaan jätevoimalan laitosalueella sijaitsee kaksi kattilalaitosrakennusta, kaukolämpöakku pumppaamoineen, hallintorakennus, portti- ja korjaamorakennus, öljysäiliö sekä Gasgrid Oy:n maakaasun paineenvähennysasema. Alueelle on rakennettu myös korkealämpötilalaitos, jossa poltetaan vaarallisia jätteitä.

Lajittelulaitoksella tullaan lajittelemaan jätevoimala 1:lle (JV1) menevää jätettä, kuten sekajätevirtoja HSY:ltä ja Rosk'n Rollilta. Polttoon tulevan jätteen määrä kokonaisuudessaan pysyy jätevoimaloille 1 ja 2 ympäristöluvassa määritellyn 600 000 tonnin vuosirajan mukaisena. Lajiteltavat jätteet ovat samoja jätteitä, joita jo tällä hetkellä tuodaan

27.10.2025

jätevoimalaan poltettavaksi. Lajittelulla vähennetään muovin ja metallien päätymistä polttoon. Laitoksen lajittelukapasiteetti on maksimissaan 400 000 tonnia vuodessa, josta arvioidaan saatavan talteen vuosittain noin 50 000 tonnia muovijaetta ja 15 000 tonnia metallijaetta. Polttoon arvioidaan ohjattavan 328 000 tonnia lajittelun rejektiä vuodessa.

Jätteiden lajittelussa on kyse mekaanisesta jätteiden käsittelystä. Jäte syötetään ensin murskaimeen, jossa sen palakokoa pienennetään, ja siirtyy sitten seuloihin mahdollisesti metallinerotuksen kautta. Seulonnan jälkeen materiaali ohjataan optiseen lajitteluun, jossa siitä erotellaan eri muovilaatuja. Lopuksi materiaali kulkee vielä metallinerottimien kautta, joissa erotetaan magneettiset ja ei-magneettiset metallit. Erotellut metallit varastoidaan vaihtolavoilla, joista suurin osa on sisätiloissa. Muovi ohjataan paalaukseen ja erottelematon materiaali (rejekti) kuljettimella jätevoimala 1:n jätebunkkeriin ja sieltä polttoon. Muovi ja metallit toimitetaan ulkopuoliseen hyötykäyttöön.

Lajittelulaitoksen rakentaminen edellyttää kallion louhintaa jätevoimalan alueen eteläpuolella. Louhintaan on arvioitu kuluvan noin 7 kuukautta. Louhittavan kallion määrä on kokonaisuudessaan noin 124 000 m³, mikä sisältää sekä sekajätteen lajittelulaitoksen louhinnan että Pitkäsuontien siirtämiseksi tarvittavat louhinnat. Louhinta tullaan tekemään uuden asemakaavan mukaisena työnä ja sitä koskien laaditaan kunnallinen meluilmotus. Louheen murskaus on suunniteltu tehtävän pääosin muualla. Mahdollisesti se määrä, mitä murskattua kiviainesta tarvitaan alueen omaan rakentamiseen, voitaisiin murskata jätevoimalan alueella tai louhitun alueen vieressä. Murskauksen on arvioitu kestävän kokonaisuudessaan alle 50 päivää, mutta sitä ei tehdä yhtäjaksoisesti.

Laitoksen rakentamisen aikana jätevoimalan alueelle Pitkäsuontien kautta suuntautuvan ja sieltä lähtevän liikenteen määrä kasvaa. Louheen poiskuljetus lisää liikennettä arkisin noin 30 raskaan ajoneuvon verran. Myös muut rakennusvaiheet lisäävät alueelle ja sieltä pois suuntautuvaa liikennettä. Liikenteen määrän kasvu kohdistuu kuitenkin Kehä III:lle, jonka liikennemääriin verrattuna kasvu ei ole merkittävää, ja Pitkäsuontielle, jonka varrella ei ole asutusta. Jätevoimalalle suuntautuva tai sieltä lähtevä liikenne kasvavat laitoksen toiminnan takia vain vähän, noin 15–20 kuljetusta vuorokaudessa. Tällä ei arvioida olevan vaikutuksia laitokselle johtavien teiden liikenteen sujuvuuteen tai liikenteeseen liittyviin riskeihin.

Ympäristön nykytila hankealueella ja arvio hankkeen ympäristövaikutuksista

Maankäyttö ja kaavoitus

Jätevoimalan ja lajittelulaitoksen alue on yleiskaavassa valtaosin yhdyskuntateknisen huollon aluetta ET. Sen länsi- ja pohjoispuolella on 110 kV ja 400 kV voimajohdot (Z). Pitkäsuontie on osoitettu Kehä III:n ja Porvoonväylän liikennealueen (L) reunaan katuyhteydeksi, joka johtaa itään Helsingin Östersundomin alueelle.

27.10.2025

Asemakaavassa jätevoimalan alue on osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi (ET). Sen eteläpuolella on osuus Pitkäsuontien katualuetta. Pitkäsuontien katualueen ja Porvoonväylän välissä on asemakaavoittamatonta aluetta, jolle lajittelulaitos osittain sijoittuisi.

Laitoksen toiminta ei ole nykyisen asemakaavan mukaista. Alueen uusi asemakaava mahdollistaa lajittelulaitoksen rakentamisen ja toiminnan jätevoimalan alueella. Alueella on käynnissä asemakaavan muutos (asemakaava nro 920600 ja maanalainen asemakaava 920500ma). Vantaan Energia Oy on jättänyt 21.9.2023 hakemuksen asemakaavan muuttamiseksi siten, että jätevoimalan kiinteistölle (Pitkäsuontie 10) voitaisiin rakentaa hiilidioksidin talteenottolaitos ja sekajätteen lajittelulaitos. Jätevoimalan kiinteistöä on laajennettava Pitkäsuontien katualueelle, jota kavennetaan ja siirretään etelämmäksi, osin asemakaavoittamattomalle Porvoonväylän maantien ja Länsisalmen kaupunginosan alueelle. Ojangan ja Länsisalmen välistä kaupunginosa-rajaa siirretään Pitkäsuontien muuttuvan katualueen uuteen etelärajaan siten, että em. katualue saadaan muodostettua Ojangan kaupunginosan alueelle.

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut 22.2.2024 ja kaava on ollut lausunnoilla maaliskuussa 2025. Asemakaava-selostus on tarkoitus laatia syksyn 2025 aikana ja kaavamuutos voisi tulla kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi vuoden 2026 alkupuolella.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Sekajätteen lajittelulaitos sijoittuu olemassa olevan teollisen toiminnan yhteyteen. Jätevoimala ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Maisemallisesti merkittävimpinä jätevoimalan alueella tulevat edelleen olemaan piiput, jotka korkeina elementteinä näkyvät kauas.

Maisemallinen muutos syntyy etelän suunnasta katsottaessa, koska jätevoimalaa peittävä kallio poistetaan ja näin ollen laitosalue ja sekajätteen lajittelulaitos näkyy Kehä III:lle ja Porvoonväylälle. Maisemallisia asioita käsitellään rakentamisluvan yhteydessä. Maisemallinen muutos Porvoonväylälle arvioidaan kohtalaiseksi, mutta lähimmille asuinalueille kuitenkin vähäiseksi, koska muutos jää isojen teiden taakse.

Melu

Nykytilanteessa alueella aiheuttaa melua jätevoimalan toiminnan lisäksi etenkin Porvoonväylän ja Kehä III:n vilkas liikenne. Muita merkittäviä melulähteitä ovat alueen muu teollinen toiminta kuten Remeo Oy:n kierrätyskeskus, Ruduksen betoni- ja tilimurskeen valmistuslaitos sekä mullanjalostusalue. Alue on myös lentomelualuetta.

27.10.2025

Jätevoimalan lähialueella melua on mitattu viimeksi vuonna 2023, jolloin merkittävin melunlähde kaikissa mittauspisteissä oli tieliikenne. Muita mainittavia melunlähteitä olivat alueen teolliset toiminnot ja lentoliikenne. Melun ohjearvot eivät ylittyneet lähimmissä herkissä kohteissa.

Rakentamisen aikaisesta louhinnasta ja murskauksesta syntyy melua. Melua vähennetään rajoittamalla toiminta arkipäiviin ja päiväsaikaan (07-22). Lisäksi murska pyritään sijoittamaan niin, että siitä aiheutuva melu suuntautuu muualle kuin asuinalueille. Räjähdyksien melua vähennetään räjäytysmatoilla ja mahdollisesti hiljaisempien räjäytysaineiden käytöllä.

Laitoksen toiminnan aikana melua aiheutuu murskaimista ja puhaltimista sekä liikenteestä. Dieselkäyttöisistä palo- ja sprinkleripumpuista syntyy jonkin verran melua, kun ne ovat satunnaisesti käynnissä. Suurin osa melulähteistä, kuten murskaimet, on sijoitettu laitoksen sisätiloihin.

Lajittelulaitoksen ympäristölupahakemusta ja asemakaavoitusta varten on aloitettu melulähteiden mallintaminen. Mallinnuksen alustavien tulosten mukaan lajittelulaitos ei lisää merkittävästi melua alueella ja melun vaikutusalue jää laitosalueelle. Meluhaitta ei lisäännä lähimmillä asuinalueilla laitoksen toiminnan takia. Toiminnan melulla ei arvioida olevan nykytilasta poikkeavia vaikutuksia ympäristöön tai ihmisiin.

Ilmanlaatu ja päästöt ilmaan

Jätevoimalasta noin 400 metrin etäisyydellä oli vuonna 2023 siirrettävä ilmanlaadun tarkkailuasema, jolla seurattiin Vantaan Energian jätevoimalan alueen toimintojen vaikutusta ilmanlaatuun. Mittausasemalla mitattiin typpidioksidin, rikkidioksidin, hengitettävien hiukkasten, pienhiukkasten ja raskasmetallien pitoisuuksia. Jätevoimalalla ei todettu olevan vaikutusta mitattujen epäpuhtauksien pitoisuuksiin.

Vallitseva tuulen suunta alueella on lounaasta. Lähimmät asuintalot ovat kaakossa noin 400 metrin päässä ja koillisessa noin 500 metrin päässä alueesta. Näin ollen pölypäästölähde sijoittuu suhteellisen kauas lähimmistä yksittäisistä asuinrakennuksista. Toiminnasta syntyvien pölypäästöjen ei arvioida vaikuttavan alueelliseen ilmanlaatuun.

Rakentamisen aikaisista päästöistä ilmaan merkittävimpiä ovat louhinnan ja murskauksen pölypäästöt. Niiden vaikutusalue rajoittuu kuitenkin pääsääntöisesti työmaalle. Pölyämistä vähennetään mm. kastelulla siten, että pöly ei aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia ympäristöön tai ihmisille. Rakentamisen aikaisen liikenteen päästöillä ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ilmanlaatuun. Rakentamisesta syntyvien pölypäästöjen ei arvioida vaikuttavan alueelliseen ilmanlaatuun.

Laitoksen toiminnasta syntyy pölypäästöjä, joita vähennetään myöhemmin valittavalla tekniikalla, esimerkiksi tekstiilisuotimella. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vaatimuksia noudattaen pölypäästöjen arvioidaan jäävän niin vähäiseksi, ettei niillä ole merkittäviä vaikutuksia

27.10.2025

ympäröivään luontoon tai ihmisiin. Muita päästöjä, kuten esimerkiksi typen oksideja, rikkidioksidia tai hiilidioksidipäästöjä ei synny.

Laitos suunnitellaan siten, että sen toiminnasta ei aiheudu hajuhaittoja. Kaikki jätteen vastaanotto, purku, käsittely ja varastointi tehdään sisätiloissa, jotka on alipaineistettu. Lajittelulaitoksen poistoilma johdetaan käsittelyn jälkeen ulkoilmaan. Vastaavasti toimitaan jätevoimalan jätteenpolttoyksiköiden vastaanottohalleissa eikä jätevoimalan toiminta-aikana 2014 alkaen ole syntynyt ympäristössä havaittavia hajuhaittoja.

Lajittelulaitoksen poistoilman käsittelytekniikkaa ei ole vielä valittu, mutta vaihtoehtoisesti poistoilmaa voitaisiin käsitellä mm. biosuodatuksella tai -pesurilla, kemikaalipesurilla, aktiivihieillä tai näiden kombinaatioilla. Soveltuvien tekniikka valitaan laitoksen jatkosuunnittelussa.

Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen

Lajittelulaitoksen toiminnasta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä vaikutuksia lähiasutukselle tai herkille kohteille, koska toiminta on samantyyppistä kuin teollisuusalueen nykyinen toiminta. Toiminnasta syntyy melua, mutta laitoksen toiminta suunnitellaan niin, että jätevoimalan alueelta syntyvän melun vaikutus lähimmillä asuinkiinteistöillä tai muilla alueilla ei kasva. Hankkeen sijaintipaikka tai vaikutusalueen ympäristö ei ole asutuksen tai muun maankäytön näkökulmasta herkkää aluetta ottaen huomioon alueen kaavanmukainen ja nykyinen maankäyttö.

Louhinnan aikana syntyvä melu voi aiheuttaa ajoittain viihtyvyyshaittoja. Vaikutusten lieventämiseksi louhinta tehdään päiväaikaan. Muut rakentamisen aikaiset haitat liittyvät meluun, pölyyn ja liikenteeseen. Näiden haittojen ei arvioida olevan kohtuuttomia.

Luontovaikutukset

Lajittelulaitoksen alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000 -alueita, luonnonsuojelualueita tai arvokkaita luontokohteita, lukuun ottamatta alueella ja lähistöllä sijaitsevia lahopaviosammalten esiintymisalueita. Lajittelulaitoksen ympäristössä on joitain muita huomionarvoisia kohteita, kuten useita valtakunnallisesti luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaiksi luokiteltuja kallioalueita. Lajittelulaitoksen toiminnalla ei ole sellaisia ympäristövaikutuksia, joista seuraisi heikentävää vaikutusta hankealueen läheisiin luonnonsuojelualueisiin tai niiden suojeluperusteisiin.

Rakentamisen vuoksi louhittava alue on hyvin kapea kallio, jonka päällä kasvaa aluskasvillisuutta ja joitakin puita. Alue on kuiva ja se sijaitsee teollisuusalueen ja Porvoon väylän välissä. Sillä ei ole erityisiä luontoarvoja, eikä ole tiedossa, että alueella esiintyisi lahopaviosammalta.

27.10.2025

Vesistöt

Lajittelulaitoksen alueen lähimmät vesistöt ovat Krapuoja ja Westerkullan-oja. Jätevoimalan alueelta ei johdeta likaisia hulevesiä ympäristöön vaan ne johdetaan viemäriin. Niin sanotut puhtaat hulevedet (mm. kattovedet ja muiden pinnoitettujen alueiden vedet) kerätään maanalaisen altaaseen, josta ne johdetaan Westerkullan- ja Krapuon- ojaan. Lajittelulaitoksen hulevedet johdetaan vastaavasti ja ne ovat laadultaan samanlaisia kuin nykyisestäkin toiminnasta peräisin olevat hulevedet. Lajittelulaitoksen puhtaiden hulevesien ei arvioida vaikuttavan havaittavasti Westerkullan- ja Krapuon- ojan veden laatuun.

Lajittelulaitoksen jätteiden purkualueelta hulevedet johdetaan öljyn- ja hiekanerotuksen kautta viemäriin. Mahdolliset lattiavedet ohjataan lattiakanaalien kautta hiekan- ja öljynerotukseen ja edelleen jätevesiviemäriin.

Rakentamisen aikaiset työmaavedet käsitellään tarvittaessa öljyn- erotuksella ja viivästyksellä, jotta voidaan vähentää hienoaineskuormaa vesistöön. Käsitelty vedet johdetaan hulevesialtaan kautta Westerkullan- ja Krapuon- ojaan. Vesien arvioidaan olevan laadultaan tyyppillistä rakentamisen aikaista hulevettä. Vedessä voi esiintyä kohonneita pitoisuuksia arseenia johtuen kallion louhinnasta, sekä tyyppijäämiä räjäytysaineista. Mikäli seurantanäytteenotossa todetaan veden laadun olevan liian heikko, ei sitä ohjata ympäristöön. Työmaan ja rakentamisen aikaiset vesien johtamiset suunnitellaan tarkemmin myöhemmin. Rakentamisen aikaisen vesien johtamisen ei arvioida vaikuttavan haitallisesti Westerkullan- ja Krapuon- ojan veden laatuun.

Maaperä, kallioperä ja pohjavesi

Jätevoimala-alue on louhittu kalliomäelle. Maanpinnan korkotaso jätevoimala-alueella on noin +24...+25 m mpy. Suunniteltu lajittelulaitos sijoitetaan osittain eteläisen kalliokaistaleen päälle ja kallio louhitaan pois. Alueella ei ole tiedossa pilaantuneen maaperän kohteita tai happamia sulfaattimaita.

Lajittelulaitos ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähin luokiteltu pohjavesialue Fazerila (1-luokka, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, tunnus 0109252) sijaitsee noin 400 metriä alueesta lounaaseen.

Lajittelulaitoksen rakentaminen vaikuttaa suoraan rakennusalueen maa- ja kallioperään, koska pintamaat poistetaan ja kallio louhitaan. Pohjaveden pinnan ei arvioida laskevan laitoksen rakentamisen tai toiminnan takia. Toiminnan aikaiset vaikutukset pohjaveteen ovat vähäisiä tai samantapaisia kuin olemassa olevalla toiminnalla. Lajittelulaitoksen lattiarakenteet tehdään vettä läpäisemättömiksi ja liikennöintialue pinnoitetaan kokonaan, mikä ehkäisee vaikutuksia pohjaveteen.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 25.6.2025 pyytänyt seuraavien tahojen kannanottoa YVA-menettelyn tarpeellisuudesta hankkeessa: Vantaan kaupunki, Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen ja Väylävirasto.

Vantaan kaupunki toteaa lausunnossaan, että hankkeesta esitetyn aineiston perusteella Långmossebergin alueelle suunniteltu Vantaan Energia Oy:n sekajätteenkäsittelylaitoshanke ei aiheuta YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Vantaan kaupunki katsoo, että hankkeen tapauksessa ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankkeen ympäristövaikutukset ja ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat tekijät on mahdollista huomioida laadukkaassa ympäristölupa- ja valvontaprosessissa. Myös jo alueella tehtyjä ympäristövaikutusten arviointeja voidaan joiltain osin hyödyntää jätteenlajittelulaitoksen ympäristölupaprosessissa.

Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto toteaa lausunnossaan, että jätteen lajittelutoiminta, edes suuremmassa mittakaavassa kuin tässä tapauksessa on esitetty, ei sisälly YVA-lain liitteen 1 mukaiseen listaukseen YVA-menettelyssä arvioitavista hankkeista. Laveasti tulkiten voitaisiin katsoa, että kyse on liitteen 1 kohdan 11 mukaisen toiminnan muutoksesta. Koska varsinaiseen jätteenpolttoimintaan tai jätemääriin ei ole tulossa muutosta, lupajaoston näkemyksen mukaan toiminta ei vaikutuksiltaan ole rinnastettavissa sellaiseksi jätteenpolttolaitostoiminnan muutokseksi, joka edellyttäisi ympäristövaikutusten arviointia (YVA-laki 3.1-2 §).

Lupajaosto on arvioinut lajittelutoiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia hankkeesta vastaavan esittämien aineistojen perusteella. Lupajaoston näkemyksen mukaan sekajätteen lajittelutoiminta sisätiloissa ei todennäköisesti aiheuta laadultaan tai laajuudeltaan vastaavia merkittäviä ympäristövaikutuksia kuin ne hankkeet, joiden kohdalla on suoraan YVA-lain 3 §:n 1 momentin mukaisesti toteutettava ympäristövaikutusten arviointi. Jaoston arvioon vaikuttaa myös se, että lajittelu sinänsä ei ole uutta tekniikka ja näin ollen YVA-prosessi ei ole tarpeen varovaisuusperiaatteen vuoksi. Lisäksi muita jätevoimalan alueella jo toteutettuja ympäristövaikutusten arviointeja voidaan soveltuvin osin hyödyntää jätteenlajittelulaitoksen ympäristölupaprosessissa esimerkiksi arvioitaessa luonnonympäristön sietokykyä ja suuronnettomuusvaaraa.

Lupajaosto katsoo, että laadukkaassa ympäristölupa- ja valvontaprosessissa toiminnan aikaiset ympäristövaikutukset ja ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat tekijät tulevat huomioiduksi riittävästi.

Väylävirasto kiinnittää huomiota laitoksen sijoituspaikkaan. Hankekuvauksen perusteella laitos vaikuttaa olevan suunniteltu sijoitettavaksi

27.10.2025

hyvin lähelle Porvoonväylän ja Kehä III:n liittymäaluetta, todennäköisesti maantien suoja-alueelle. Lisäksi suoja-alueelta on suunniteltu louhittavan kalliota. Hanke sijaitsee myös lähellä Vuosaaren rataa.

Väylävirasto muistuttaa, että liikenneväylien (maantiet ja rautatiet) vakavuus ja turvallisuus on varmistettava kaikissa tilanteissa. Liikenneväylien välittömässä läheisyydessä tehtävät louhinnat, täytöt ym. toimenpiteet on suunniteltava ja toteutettava siten, että väylän vakavuudelle, rakenteille, kunnolle ja kunnossapidolle ei aiheudu riskejä tai liikenteelle vaaraa. Lausunnossaan Väylävirasto antaa ohjeita hankkeen jatkosuunnitteluun ja painottaa, että lausunnossa mainitut asiat tulee huomioida suunnittelussa huolimatta siitä, sovelletaanko hankkeeseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 15.9.2025 varannut hankkeesta vastaavalle mahdollisuuden antaa vastine annetuista lausunnoista. Vantaan Energia Oy on toimittanut 26.9.2025 vastineensa, jossa toteaa seuraavaa:

Vantaan Energia Oy yhtyy Vantaan kaupungin lausuntoihin siitä, että hankkeen tapauksessa ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Lajittelulaitoksen ympäristövaikutukset ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavat tekijät huomioidaan kattavasti ympäristölupaprosessissa.

Väyläviraston lausuntoon Vantaan Energia Oy toteaa, että se ottaa suunnittelussa huomioon läheiset liittymäalueet ja tekee niiden osalta yhteistyötä Väyläviraston, Vantaan kaupungin ja tarvittaessa ELY-keskuksen kanssa. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia arvioidaan asemakaavaprosessissa. Onnettomuustilanteisiin varaudutaan ja niiden mahdolliset vaikutukset arvioidaan.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). YVA-lain liitteen 1 hankeluettelo sisältää hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä.

Liitteen jätehuoltoa koskevan kohdan 11 perusteella YVA-menettelyä tulee soveltaa

a) jätteiden käsittelylaitoksiin, joissa vaarallista jätettä

– poltetaan,

– käsitellään kemiallisesti,

– käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 5 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle, tai

– sijoitetaan kaatopaikalle;

b) jätteiden käsittelylaitokset, joissa muuta kuin vaarallista jätettä

– poltetaan ja jotka on mitoitettu vähintään 100 tonnin vuorokausittaiselle jätemäärälle,

– käsitellään kemiallisesti ja jotka on mitoitettu vähintään 100 tonnin vuorokausittaiselle jätemäärälle,

– käsitellään biologisesti ja jotka ovat mitoitettu vähintään 35 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle, tai

– sijoitetaan kaatopaikalle, joka on mitoitettu vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle;

Lisäksi hankeluettelon kohdan 12 perusteella YVA-menettelyä sovelletaan kohdissa 1–11 tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin.

Kyseessä on muutos olemassa olevan jätteenpolttolaitoksen toimintaan. Kyseistä jätevoimalaa koskeva ympäristövaikutusten arviointiselostus on valmistunut 25.10.2007 ja Uudenmaan ympäristökeskus on yhteysviranomaisena antanut arviointiselostuksesta lausuntonsa 28.2.2008. Nyt kyseessä olevan sekajätteen lajittelun ympäristövaikutuksia ei ole arvioitu YVA-lain mukaisessa arviointimenettelyssä. Muutoksia tehdään jätevoimala 1:n jätteen vastaanottoon, mutta hankkeessa ei aiheudu muutoksia jätteen polttoyksiköiden toimintaan tai polttoon tulevan jätteen määrään. Jätettä käsitellään mekaanisesti mm. murskaamalla, seulomalla ja lajittelemalla. Kyseessä ei ole jätteen kemiallinen käsittely, biologinen käsittely eikä kaatopaikalle sijoittaminen. ELY-keskus katsoo, että hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä hankeluettelon perusteella.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa

27.10.2025

laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei ole ennakolta poissuljettu arviointimenettelyn soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohtana ovat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Päätöksenteossa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti, vaikutusten luonne sekä haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä haittojen lieventämistoimenpiteet

ELY-keskus toteaa, että kaikessa toiminnassa tulee ensisijaisesti ehkäistä jätteen syntymistä ja edistää materiaalien kierrätettävyyttä jätelain 8 § etusijajärjestyksen mukaisesti. Yhdyskuntajätteen kierrätysasteen nostaminen on ollut haastavaa valituksen keinoin ja sekajätteen joukkoon päätyy paljon kierrätettävissä olevaa materiaalia. Euroopan komission määrittelemän yhdyskuntajätteen 55 %:n kierrätystavoitteen saavuttaminen vaatii Suomelta lisätoimia. Suunnitellun Vantaan Energian sekajätteen lajittelulaitoksen toiminta edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja kierrätystavoitteiden saavuttamista.

Nykytilanteeseen verrattuna jätteenpolttolaitoksessa poltettavan jättemateriaalin koostumukseen tulee lajittelulaitoksen käyttöönoton myötä muutoksia, kun muovia ja metallia päätyy vähemmän poltettavaksi. Hankkeesta vastaava ei kuitenkaan ole esittänyt, että lajittelulaitoksesta aiheutuisi muutoksia jätevoimalan toimintaan muuten kuin jätteen vastaanoton ja lajittelun osalta. Hankkeen vaikutusten osalta ELY-keskus yhtyy pääosin hankkeesta vastaavan esittämiin johtopäätöksiin. Hankkeen merkittävimmät vaikutukset syntyvät todennäköisesti rakentamisen aikana, sekä toiminnan aikana mahdollisista melu- ja hajuvaikutuksista, kuten hankkeesta vastaava on arvioinut. Muilta osin jätevoimala-alueelta ympäristöön aiheutuvat vaikutukset muuttuvat vain vähäisesti nykyiseen verrattuna.

Hankkeesta vastaavan mukaan jätteenpolttotoiminnasta ei ole aiheutunut ympäristöön häiritsevää hajua. Nykytilanteessa jätteen vastaanoton ja jätebunkkerin poistoilma ohjataan polttoon jätevoimalan ollessa käynnissä. Hankkeesta vastaava on esittänyt, että uuden lajittelulaitoksen hajupäästöjä hallitaan tekemällä kaikki jätteen vastaanotto, purku, käsittely ja varastointi alipaineistetuissa sisätiloissa, josta poistoilma ohjataan hajunkäsittelyyn. Hajunkäsittelymenetelmät tullaan valitsemaan myöhemmin. ELY-keskuksen kokemuksen mukaan muissa hankkeissa, joissa on siirrytty hajupäästöjen termisestä käsittelystä muihin käsittelytapoihin, ympäristöön aiheutuvat hajuvaikutukset ovat kasvaneet. Lajittelulaitoshankkeella voi olla nykyisestä poikkeava vaikutus jätevoimalalta ympäristöön leviävään hajuun. ELY-keskus katsoo, että

27.10.2025

hankkeen mahdolliset hajuvaikutukset eivät edellytä YVA-menettelyä, mutta niiden vähentämiseen tulee kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa.

Hankkeesta aiheutuu melua sekä rakentamisen että toiminnan aikana. Rakentamisen aikainen melu on kestoaltaan tilapäistä. Toiminnan aikaisen melun osalta on esitetty, että mallinnuksen ja suunnittelun avulla jätevoimalan alueella syntyvä kokonaismelu saadaan pidettyä nykytasolla ja alueen toiminnassa olevien laitosten melumääräysten mukaisena. Melua vähennetään mm. sijoittamalla meluavat laitteet sisätiloihin ja seinä rakenteiden riittävällä äänivaimennuksella. Myös ulkoisiin melulähteisiin kuten puhaltimiin voidaan tarvittaessa lisätä vaimennusta.

Hankealue ja hankkeen vaikutusalue ei ole tiheästi asuttua tai muuten alueidenkäytöltään herkkää vaikutuksille. Nykyinen asemakaava ei mahdollista hankkeen toteuttamista, minkä takia asemakaavan muutos on vireillä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankealueella ei ole sellaisia luonnon- tai kulttuuriympäristön arvoja, jotka puoltaisivat YVA-menettelyn soveltamista hankkeeseen.

Hankkeesta ei aiheudu muutosta alueelta pois johdettavan veden laatuun lukuun ottamatta rakentamisen aikaisia työmaavesiä. Rakentamisen aikaisten vesien käsittely on esitetty alustavasti ja suunnittelua tarkennetaan myöhemmin. Muodostuvat jätevedet johdetaan viemäriin. Hankkeella ei todennäköisesti ole sellaisia vaikutuksia pintavesien laatuun, että YVA-menettely olisi niiden vuoksi tarpeen.

Toimitetussa YVA-päätösaineistossa ei ole esitetty arviota hankkeen ilmastovaikutuksista. Annettujen tietojen perusteella ELY-keskus katsoo, että hankkeen haitalliset ilmastovaikutukset liittyvät suurimmaksi osaksi laitoksen esirakentamisen ja rakentamisen kasvihuonekaasupäästöihin sekä materiaalien hiilijalanjälkeen. Alueella sijaitsevan kallion louhinta ja rakentamisen työmaatoiminnot sekä kuljetukset tuottavat ilmastopäästöjä. Lisäksi päästöjä aiheutuu laitoksen toiminnan aikaisesta energian käytöstä. Jätteen lajittelulaitos on suunniteltu rakennettavan jätteenpolttolaitoksen kanssa samalle kiinteistölle suurimmaksi osaksi rakennetulle alueelle, joten rakentaminen ei aiheuta muutosta maaperän tai kasvillisuuden hiilinieluissa ja -varastoissa. Arvioitu liikenteen kasvu ja sen päästöt eivät ole merkittäviä. ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta aiheutuu kielteisiä ilmastovaikutuksia, mutta ne eivät todennäköisesti ole YVA-lain tarkoittamalla tavalla merkittäviä.

Ilmastonmuutoksen hillinnän tavoitteiden saavuttamisen kannalta on kuitenkin keskeistä, että haitallisia vaikutuksia lievennetään kaikissa uusissa hankkeissa täysimääräisin keinoin. Hankkeen jatkosuunnittelussa tulee selvittää ja ottaa käyttöön keinoja lieventää haitallisia ilmastovaikutuksia. Rakentamisvaiheen ilmastovaikutuksia voidaan vähentää käyttämällä sähköisiä tai mahdollisimman vähäpäästöisiä työkoneita, optimoimalla ja minimoimalla kuljetukset (erityisesti maa-ainesten kuljetukset) sekä hyödyntämällä mahdollisuuksien mukaan vähäpäästöisempiä materiaaleja ja kierrätysmateriaaleja. Toiminnan aikana käytettävän energian tulisi olla mahdollisimman vähäpäästöistä. Lisäksi

27.10.2025

hankkeen jatkosuunnittelussa on huomioitava ilmatoriskit ja arvioitava, mitä toimenpiteitä ilmastomuutokseen sopeutuminen laitoksella vaatii.

Johtopäätökset

Kun huomioidaan hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä esitetyt selvitykset ja kuulemisessa esiin tulleet asiat hankkeesta ja saman vaikutusalueen toimintojen yhteisvaikutuksista, hankkeesta ei todennäköisesti aiheudu laajuudeltaan tai laadultaan YVA-lain hankeluettelon hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeeseen ei näin ollen ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovellettaisi arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 2, 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §

Hallintolaki (434/2003): 34 ja 60§

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksensaantioikeus

Muilla tahoilla ei ole suoraa valitusoikeutta tästä päätöksestä. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan. (YVA-lain 37 § 2 momentti)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään hankkeesta vastaavalle VismaSign-palvelun kautta.

Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla ja ilmoitus kuulutuksesta toimitetaan julkaistavaksi Vantaan kaupungin verkkosivuilla.

Tämä päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla (<http://www.ymparisto.fi/yva-paatokset/uusimaa>) kohdassa "Jätehuolto".

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Niklas Virkkala ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Heikkinen.

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Hankkeesta vastaava

Tiedoksi

Vantaan kaupunki
Väylävirasto

Tämä asiakirja UUELY/2981/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/2981/2025 har godkänts elektroniskt

Virkkala Niklas 27.10.2025 08:55

Heikkinen Erika 27.10.2025 08:56